

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

35. Mutuum date, nihil inde sperantes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

IN LVCÆ CAP. VI.

35. *Mutuum date, nihil inde sperantes.*

AB omnibus ferè theologis hæc sententia contra *usura sub*
 vsuras, quæ ultra sortem ex mutuo capiuntur, ap- *præcepto*
 plicatur: vt in ea consilium sit ac præceptum. Con- *prohibitæ*
 silium quoad mutuum dandum, præceptum verò
 quoad nihil ultra sortem ex mutuo sperandum. Nihil, inquam,
 quasi debitum ratione mutui: gratuitam tamè beneficentiam
 posse sperari: sed tanquam gratuitam, non tanquam debitam,
 ne & ibi aliqua sit usura mentalis. Quibusdam tamen visum
 est, vt post Erasimum Cornelio Iansenio, vsuras hoc loco à
 Christo directè non interdici, vt pote quæ in veteri lege pro-
 hibitæ fuerant. Caluinus vltà progressus ait. *Hæc sententia*
perperam restricta fuit ad vsuras. Rationem adfert, quia hîc
Christus tantum hortatur ad gratuita officia, quia mercenaria
nihil gratia coram Deo habent. Et hoc ex superiore Christi
 sermone liquere ait. *Postquam enim exposuit Christus quid*
impij facere solent, nempe quòd mutuum dant similibus suis, vt
paria deinde ab illis recipiant, subiicit quanto plus à suis requi-
rat, nempe vt gratis dent mutuo. Eandem rationem sequitur
 Iansenius, exponès illud *nihil*, nullam similem vicem, aut be-
 neficium aliquod: non quòd hoc peccatum sit, sed quòd plus
 à nobis exigit Christus beneficentiæ quam quæ ab ethnicis
 præstatur. Cæterùm si hæc sola ratio spectetur, sequetur
 quoque Christum hoc loco voluisse, vt ne quidem sortem
 ipsam se receptorum speret qui mutuum dat. Ethnicos enim
 mutuum dantes ipsa sortè contentos fuisse Christus antea
 dixerat. *Peccatores peccatoribus mutuum dant, vt recipiant*
equalia. Et sic sensus erit, vt Ethnicorum beneficentiam su-
 peremus. *Nihil inde sperantes*, id est, ne quidem sortem ipsam
 sperantes, aut quasi reddendam expectantes, tamen si redda-
 tur accepturi: alioqui donatio esset, non mutuum. Nò est igitur
 opus à communi theologorum sententia recedere, quasi-
 que cornicum oculos configere. Sensus igitur est: Postquam
 docuit Christus Ethnicos amicis suis benefacere & mutuum
 dare sola sorte contentos, subiungit, *Veruntamen diligite ini-*
micos vestros, benefacite & mutuum date (etiam inimicis ve-
 stris) *nihil*, id est, nullum lucrum, aut aliquid ultra sortem,
inde, id est, ratione mutui, *sperantes*, id est, vel ipso solo animo
 intendentes tanquam debitum: *& erit merces vestra multa.*

Sic mutuum dare etiam ipsis inimicis, consilium est & materia mercedis multæ. *Nihil inde sperantes*, præceptum est quod hinc repetitur, & Ethnicorum exemplo confirmatur. Sed amplectitur perlibenter Calvinus, quicquid ad veterum Theologorum reprehensionem facere potuit.

IN LUCÆ CAP. VII.

47. *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.*

*Dilectio
quomodo
remiss.
peccatorum
causa.
1. Senten-
tia.*

*2. Senten-
tia.*

*3. Senten-
tia.*

*Dilectio-
nis ex gra-
tia altus
ad remiss.
peccat. di-
sponit.*

VARIA est huius loci interpretatio. Aliqui considerantes dilectionem Dei quatenus primæ iustificationis causa est, neque illam præcedens ut dispositio, neque consequens ut perfectio, sed formalis, quia infusio diuinæ gratiæ qua peccator formaliter iustificatur, est ipsa ex parte charitatis infusio; horum verborum sensum valde perplexum reddunt. Secundum illos enim hic est sensus: Dilectio ponitur causa remissionis peccatorum, quæ quoad remissionem culpæ, est causa perficiens (perfectè enim tollitur inimicitia ubi noua ponitur amicitia) & quoad remissionem pœnæ, est causa meritoria. Charitas enim hoc sensu (aiunt illi) operit multitudinem peccatorum. Sed quum hæc dilectio sit habitus à Deo infusus, Christus autem de illa dilectione loquutus sit quam hæc mulier exercuit, id est, de actuali; tota hæc speculatio à sensu literæ prorsus aliena videtur. Alij sic exponunt: *Remittuntur ei peccata multa: quoniam, id est, idcirco dilexit multum, ut quadret parabola à Christo proposita.* Sic Didacus Stella, de Græco aduerbio *ἐτι* non rectè disputans. Rursum alij sic: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit, id est, quod hinc constat quia dilexit multum, ut dilectio multa signum & nota sit, non causa remissionis peccatorum.* Omnes hi sensus ideo inuenti sunt, quia quum remissio peccatorum sit gratuita, durum videtur causam eius ponere in dilectione præcedente. Sed remissioni peccatorum gratuita nihil repugnat, aliquos actus præcedentes ponere, qui ad eam necessario aut saltem ordinariè disponant, & causæ sint disponentes, non autè meritoria. Sicut ergo fides, spes, veniæ, odium peccati, tota pœnitentia, sic & ipsa dilectio Dei, nondum ut habitus infusi, sed ut actus boni ex speciali Dei gratia profecti, disponunt hominem ad remissionem peccatorum, ut iuxta manifestas Scripturas docet Cõcil. Trid. sess. 6. cap. 6. Talis fuit Magdalenæ hoc loco dilectio: non qualis est